

**A „Rugalmas és biztonságos
villamosenergia-hálózat
biztosítása az időjárásfüggő
megújuló energiaforrások
integrálása érdekében” című
pályázati kiíráshoz kapcsolódó
vélemény**

Tisztelt Titkárság!

A **„Rugalmas és biztonságos villamosenergia-hálózat biztosítása az időjárásfüggő megújuló energiaforrások integrálása érdekében”** című pályázati kiíráshoz kapcsolódó véleményünket az alábbiakban küldöm.

Üdvözljük, hogy a megújulók terjedése és hálózati integrációjuk segítése érdekében alapvető fontosságú fejlesztésekre kerülhet sor, azonban úgy látjuk, hogy a kiírás több szempontból átgondolásra, valamint kiegészítésre, pontosításra szorul.

Egyrészt a deklarált prioritás (napenergia fejlesztése) meg nem magyarázott módon szorítja háttérbe a rendszer egyensúlya miatt alapvetően fontos széleenergiás fejlesztéseket; másfelől, mivel a részletes célok megoszlása sem derül ki a tervezetből.

Mivel a napenergia-kapacitás jelenleg 8,6 GW körüli, 2030-ig 12 GW-os céllal, valamint széleenergia esetében a 2030-ra kiépítendő kapacitás 670 MW, így nem egyértelmű, hogy mi magyarázza a kiírásban szereplő összesen közel ~4,8 GW-os, időjárásfüggő megújulós kapacitási célértéket.

A támogatandó célok között főleg a napelemeket, naperőműveket emeli ki a tervezet, azaz deklaráltan elsősorban a napenergiás célok teljesítését támogatja a program. Széleenergiáról nincs szó, holott a 2030-ig tervezett addicionális 670 MW-os széleenergia-kapacitással együtt is jóval a szükséges szint alatt fog maradni az összes széleenergia-kapacitás. A Magyarországra 2030-ig tervezett 12 GW napenergia-kapacitás kiegyensúlyozásához mintegy 5-6000 MW széleenergia-kapacitásra volna szükség, így ezen fejlesztések, illetve az azokhoz szükséges infrastrukturális beruházások felgyorsítása alapvetően szükséges lenne. Jelen tervezettel, a rendszer aránytalansága, a napenergia súlyának további növelésével, csak tovább romlana. A helyzet már jelenleg is jelentős költséget okoz a villamosenergia-fogyasztóknak, illetve (a rezsicsökkentés jelenlegi gyakorlata értelmében) az adófizetőknek, a tervezett beruházások megvalósulása így addicionális költségeket okozhat. Ez ronthatja a gazdaság versenyképességét, és megkérdőjeleződhet a beruházások gazdasági-társadalmi hasznossága, valamint rombolhatja az energiaátmenet, a megújulók image-t a társadalomban.

A széleenergia fejlesztésének egyik kulcsa a nagyfeszültségű hálózathoz való csatlakozási pontok számának növelése lenne, mivel a szabad pontok száma a már megvalósult naperőműves fejlesztések miatt már most is olyan alacsony, hogy az már a további napenergiás fejlesztéseknek is gátat szab. Mivel a tervezet deklarált célja, hogy az új csatlakozási pontok kiépítésével elsősorban a naperőműveknek kedvezzen, így kérdésessé válik, hogy a további széleenergiás fejlesztéseknek mikorra és mekkora tér nyílhat.

Összességében nem derül ki, hogy a tervezett 4778 MW időjárásfüggő (elsősorban napenergiaalapú) megújuló többletnek mi a várt összetétele, azaz, hogy az új kapacitások milyen arányban oszlanának meg ipari naperőművek és HMKE-k között. Így nem világos, hogy van-e prioritási szempontrendszer az egyes fejlesztési területekre (kis-, közép, nagyfeszültségű hálózat fejlesztései) vonatkozó ajánlatok értékeléséhez. A villamosenergia-elosztói engedélyes társaságoknak nyújtandó maximum 75%, a villamosenergia-átviteli engedélyes társaságoknak nyújtandó maximum 90%-os támogatás azt sugallja, hogy a nagyfeszültségű hálózati fejlesztések élvezhetnek prioritást; legalábbis a különbséget nem magyarázza a kiírás.

Ezen felül az sem egyértelmű, hogy az új ipari naperőművek esetén, azok milyen támogatási rendszerben (a még meg nem valósult KÁT-os, vagy METÁR-os engedéllyel rendelkező) beruházások kerülnének megvalósításra, holott a rendszer egyensúlytalansága, a támogatási rendszerek még akár másfél-két évtizedes távlata, és az ezekkel járó költségek miatt ennek vizsgálata alapvető szempont kéne legyen.

Nem csak gazdasági, hanem környezeti-fenntarthatósági szempontok miatt, valamint a lakossági energiafogyasztás elektrifikációja mentén is fontos, hogy a kisméretű hálózati körzeteknek a 2023 óta jellemző 6-7%-os arányú zárolása minél hamarabb megszűnjön. A MEKH adatai alapján azonban a zárolt körzetek száma 2025 II. félévére csökkent a korábbi, 11 ezresről 10 ezer alá. A fejlesztések révén a feloldások aránya hiába érte el a zárolt körzetek 10%-át, ha a nem zárolt körzetekben újonnan telepített napeleemes rendszerek miatt a korábban nem zárolt körzeteket kellett zárolni. Mivel így a valós feloldási ráta átlagosan 4% körül alakult, ebben a tempóban 25 évig tartana a kívánatos állapot megteremtése, ezért szükség lenne a kisméretű hálózati fejlesztések prioritizálására.

A fentiekkel együtt külön kiemeljük, hogy kritikusan rövidnek tartjuk mind a véleményezési, mind a pályázatok benyújtására biztosított felkészülési időtartamot, az igen közeli benyújtási határidőt.

Kéri András

Energiaklub Szakpolitikai Intézet

Budapest, 2026. június 15.